

Når funktionsperioden i disse situationer kan gennemføres uden konkurs undervejs, skyldes det alene den skattecredit, der opnås, men som jo skal indfries ved opgivelse af bevillingen.

Konklusionen er derfor, at der må skabes en margen til afvigelser fra gennemsnitsapoteket, der er en ren regnestørrelse.

Apotekernes »rentefordele«

Når der tages højde for de omkostninger, der ikke inddækkes i det gældende regnskabssystem, kan den »rentefordel«, apotekerne har, opgøres til:

1978	1979	1980
ca. 53.000	ca. 59.000	ca. 47.000

»Rentefordelen« hidrører fra den kredit, apotekerne har med betaling af moms, feriepenge og varer.

For så vidt angår moms og feriepenge, hviler opgørelsen endvidere på den forudsætning, at det er muligt at opnå markedsrente af pengene i den periode, man har dem til rådighed, og det vil i praksis ikke kunne lade sig gøre at placere f.eks. skyldige momsbeløb til markedsrente på 18-19 pct. i den relativt korte tid, der er tale om.

Den regnskabsmodel, der er beskrevet i bemærkningerne til kap. 11, indregner i øvrigt ikke moms og feriepenge som en kompensation for manglende forrentning af den daglige kassebeholdning m.v., som apotekerne nødvendigvis må have. - En betragtning Danmarks Apotekerforening af praktiske grunde kan tiltræde.

Korrigeres ovennævnte beløb fra den andel, der hidrører fra moms og feriepenge, kan varekrediternes værdi opgøres til:*)

1978	1979	1980
ca. 25.000	ca. 21.000	ca. ÷ 5.000

I 1980 krævede monopoltilsynet grossisterens kreditydelser reduceret med 14 dage.

Apotekernes gennemsnitsindtægt

Hvorledes begrebet gennemsnitsindtægt virker, kan belyses således:

For året 1981 udgjorde den tilstræbte gennemsnitlige indtjening ca. 260.000 kr. Dette medfører, at et betydeligt antal apotekere må

ligge under. For hver gang, der er en apoteker med en indtjening på 520.000 kr., vil der nødvendigvis i et sådant system være en apoteker med en indtjening på 0 kr. eller to med en indtjening på 130.000 kr.

Selve begrebet gennemsnitsudbytte medfører også, at en apotekers indtægtsforhold påvirkes af faktorer, som han ikke selv har nogen indflydelse på.

Skabes der mulighed for forøget indtjening for nogle apoteker, f.eks. for apoteker beliggende i områder med stærk befolkningsmæssig udvikling, vil dette medføre en tilsvarende udbyttenedgang for apoteker beliggende i områder, hvor udviklingen stagnerer. Disse apoteker varetager de samme opgaver og har det samme ansvar og økonomiske forpligtelser som tidligere. Denne udvikling er eksempelvis sket i det storkøbenhavnske område, hvor omegnsapotekernes vækst er forøget mere end gennemsnittet, hvilket ikke alene har påvirket de centralkøbenhavnske apotekers indtjeningsmuligheder, men også indtjeningsmulighederne for apoteker placeret geografisk fjernt fra hovedstadsområdet.

Tidligere løstes sådanne problemer delvist ved oprettelse af apoteker i vækstområder, men på grund af bl.a. etableringsomkostninger er en sådan løsning samfundsmæssigt bekostelig, og i dag kun anvendelig, hvor servicemæssige forhold gør det nødvendigt.

Inden for den sidste halve snes år har man tværtimod foretaget nedlæggelse af et betydeligt antal apoteker og samtidig etableret en række apoteksfilialer, hvilket i økonomisk henseende har haft meget uheldige konsekvenser for de berørte apoteker.

Følgende forenklede eksempel kan illustrere problemstillingen: Forestiller man sig, at man har 3 apoteker med udbytte på henholdsvis 130.000 kr., 260.000 kr. og 390.000 kr., svarende til gennemsnitsudbyttet i 1981 på 260.000 kr., og nedlægges det mindste og opretholdes de to andre samtidig med, at gennemsnitsudbyttet for de to tilbageblevne nås, så vil de to apoteker under forudsætning af, at deres indbyrdes udbytteforhold ikke ændres, efter nedlæggelsen af det ene opnå henholdsvis 208.000 kr. og 312.000 kr. Det ene apoteks udbytte forringes herved med 52.000 kr. og det andet med 78.000 kr., uden

*) Grundlaget for beregningen er det materiale, der er tilvejebragt af den i lovbemærkningerne til kap. 11 nævnte arbejdsgruppe.